

BAKAN VEKİLLERİ

Kararlar

CM/Del/Dec(2024)1514/H46-38

5 Aralık 2024

1514. toplantı, 3-5 Aralık 2024 (DH)

H46-38 Selahattin **Demirtaş** (No. 2) grubu v. Türkiye (**Başvuru** No. 14305/17)

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının icrası

Referans belgeler
CM/Notes/1514/H46-38

Kararlar

Bakanlar Komitesi

1. Mahkeme, bu davalarda, ilgili tarihlerde milletvekilleri olan başvuranların, bir suç işlediklerine dair makul bir şüpheyi destekleyecek delil olmaksızın gözaltına alınmalarının (5. maddenin 1. ve 3. fıkralarının ihlali) ve tutuklanmalarının ve tutuklu yargılanmalarının gizli bir amaç güttüğünü (5. maddeyle bağlantılı olarak 18. maddenin ihlali) tespit ettiğini hatırlatmıştır; başvuranların yasama dokunulmazlıklarının kaldırılmasının ve siyasi konuşmalarından dolayı cezalandırılmaları için Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) öngörülebilir ve kanuni olmadığını (10. madde) ve bunun sonucunda başvuranların tutuklanmalarının Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) faaliyetlerine katılmalarını imkansız hale getirdiğini (1 No.lu Protokol'ün 3. maddesi) 1); ayrıca **Yüksekdağ Şenoğlu ve Diğerleri** davasında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM), yerel mahkemenin soruşturma dosyasına erişim talebini reddederken matbu gerekçeler kullanması nedeniyle tutukluluğun hukukiliğinin ivedilikle incelenmesi hakkının ihlal edildiğine hükmettiğini hatırlatmıştır (Madde 5 § 4);
2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin Demirtaş ve Yüksekdağ Şenoğlu'nun yargılamasına ilişkin kısa kararını 16 Mayıs 2024 tarihinde verdiğini hatırlatarak, gerekçeli kararın altı aydan fazla bir süre geçmesine rağmen hala açıklanmamış olmasından derin endişe duyduklarını ifade etmiş; bu nedenle yetkililere, Ağır Ceza Mahkemesi'nin gerekçesinin ilgili bölümlerinin İngilizce tercümesi ve yetkililerin değerlendirmeleriyle birlikte kararın tamamını daha fazla gecikmeden sunmaları çağrısını yinelemiştir;
3. Yetkilileri bir kez daha, başvuranların itirazlarının ve Anayasa Mahkemesi'ne yaptıkları başvuruların karara bağlanmasını beklemek üzere, örneğin tutukluluğa alternatif tedbirleri araştırmak suretiyle, Demirtaş ve Yüksekdağ Şenoğlu'nun derhal serbest bırakılmasını sağlamaya kuvvetle çağırmıştır;
4. Ayhan Bilgen'in beraat etmesini ve **Yüksekdağ Şenoğlu ve Diğerleri** davasının geri kalan 11 başvuranının halen tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmasını memnuniyetle karşılamıştır;
5. Mahkeme'nin 5. madde ile bağlantılı olarak 18. madde kapsamında yaptığı tespitleri hatırlatarak, yetkilileri **Yüksekdağ Şenoğlu ve Diğerleri** davasında geri kalan 11 başvuranla ilgili ceza yargılamalarının durumu hakkında bilgi vermeye davet etmiştir;
6. Komite'nin bu gruptaki genel önlemleri 1521. toplantısında (Mart 2025) (DH) toplantısında incelemeye karar verdiğini hatırlatarak aynı toplantıda bireysel önlemlerin de incelenmesine devam edilmesine karar vermiş ve başvuranlar serbest bırakılmadıkça Ağır Ceza Mahkemesi'nin Demirtaş ve Yüksekdağ Şenoğlu'na ilişkin gerekçeli kararının, bu tarihe kadar hala sunulmaması durumunda, değerlendirme yapılabilmesi için Sekreteryaya'ya bir ara karar taslağı hazırlaması talimatını vermiştir.